

Sayı : 178

ÇEVRE YASASI
(18/2012 Sayılı Yasa)
Madde 47(5) Altında Yapılan Tüzük

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu, Çevre Yasası'nın 47'nci maddesinin (5)'inci fıkrasının kendisine verdiği yetkiye dayanarak aşağıdaki Tüzüğü yapar.

Kısa İsim 1. Bu Tüzük, "Ekolojik Etki Değerlendirmesi Tüzüğü" olarak isimlendirilir

BİRİNCİ KISIM
GENEL KURALLAR

Tefsir 2. Bu Tüzükte metin başka türlü gerektirmedikçe;
"Biyolojik Çeşitlilik", Kara, deniz ve diğer su ekosistemleri ile bu ekosistemlerin bir parçası olduğu ekolojik kompleksler de dahil olmak üzere tüm kaynaklardan canlı organizmalar arasındaki farklılıkları anlatır. Türlerin kendi içindeki ve türler arasındaki çeşitlilik ve ekosistem çeşitliliği de buna dahildir.
"Bakanlık", Çevre Koruma Dairesi'nin bağlı olduğu Bakanlığı anlatır.

"Daire", Çevre Koruma Dairesi'ni anlatır.

"Ekolojik Etki Değerlendirmesi (EED)", Biyolojik çeşitlilik ağı içerisinde yapılacak her türlü plan, proje ve her türlü faaliyetin ekosistem üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesini anlatır.

"Önemli Etki", Bu Tüzük kapsamında, koruma altında olan bir bölgenin florası veya faunası üzerindeki, önemsiz veya konu dışı etkiler hariç olmak üzere bölgenin koruma altında olan bölge olarak tayin edilmesine esas olan özelliklerine yönelik koruma hedeflerini etkileyebilecek bir planın, projenin veya faaliyetin sonucu olarak oluşması muhtemeledilen ve dikkate alınması gereken herhangi bir etkiyi anlatır.

"Özel Çevre Koruma Bölgesi (ÖÇKB)", Biyolojik çeşitlilik açısından önemli olan ve ayrıca ulusal, bölgesel veya uluslararası ekolojik önemi olan habitat türlerini korumak amacıyla özel olarak belirlenmiş ve bünyesinde yaşlı ağaçlar da dahil olmak üzere nesli tükenmekte olan, endemik veya uluslararası öneme sahip flora veya fauna türlerini barındıran karasal bölgeleri, sulak alanları, su kütlelerini veya deniz alanlarını anlatır.

"Yönetim Planı", Biyolojik Çeşitlilik Ağı içerisindeki bir bölgeye yönelik olarak hazırlanmış olan, o bölge için yerine getirilecek çevre koruma hedeflerini, o bölgedeki habitatları ve türleri korumak için alınacak tedbirleri ve bu tedbirleri hayata geçirmekten, izlemekten ve uygulamaktan sorumlu olan makamları belirten planı anlatır. .

- Amaç ve Kapsam 3. Bu Tüzüğün amacı, Biyolojik Çeşitlik ağı içinde olan bir alan üzerinde önemli etkisi olabilecek faaliyet, plan ve projelerin ekolojik etki değerlendirilmesi ile ilgili kuralları, usul ve esasları düzenlemektir.

İKİNCİ KISIM

Ekolojik Etki Değerlendirmesi

- Ekolojik Etki Değerlendirmesi nin genel Kuralları 4. (1) Bir ÖÇKB üzerinde önemli etkisi olabilecek bir plan, proje veya faaliyet için ilgili izin makamından o plan, proje veya faaliyet için Dairenin olumlu Ekolojik Etki Değerlendirmesi görüşü almak zorundadır.
- (2) Bir ÖÇKB dahilindeki herhangi bir plana, projeye veya faaliyete izin verecek olan ilgili makam; bu plan, proje veya faaliyetle ilgili bilgileri Daire'ye sunarak ve herhangi bir onay izin veya yetki vermeden önce Daire tarafından yapılan tam Ekolojik Etki Değerlendirmesi incelemesinden veya ilk EED'nden olumlu görüş kararının teyidini almalıdır.
- (3) Daire'nin uygulama tarama işlemini gerçekleştirebilmesi için gerekli olan bilgileri, ilgili plan, proje veya faaliyet sahibi kişi veya kurum temin etmek ve Daire'ye sunmak zorundadır;
- (4) Bu Tüzüğün 10'uncu maddesine göre, bir planın, projenin veya faaliyetin ÖÇKB üzerinde önemli derecede olumsuz bir etki yaratmayacağına dair karar vermek için ilk EED sürecinde yeterli bilginin bulunmadığı durumlarda aşağıdaki genel kurallar takip edilerek tam EED süreci uygulanır :
- (A) Daire tarafından talep edilecek herhangi ek bilginin temin edilmesi ve kamuoyuna danışma sürecinde proje planın veya faaliyetle ilgili yerel basında çıkması gerekli duyurumasrafları kendisine ait olmak üzere plan, proje veya faaliyet sahibinin yükümlülüğündedir. Plan, proje veya faaliyet sahibi gerekli bilgileri sunmak için gerekli durumlarda Uzman ekolog, biyolog veya Çevre Koruma Dairesi'nin uygun bir meslekten ihtiyaç duyulan bilgileri sunabilecek kişi veya kişileri istihdam eder.
- (B) Planı, proje veya faaliyet sahibi, EED sürecinin bir parçası olarak gerekli olan bilgiyi öngörülen zaman aralığı içerisinde Daire'ye sunmak zorundadır.
- (C) Daire, EED süreci için gerekli olan ek bilgileri temin eden veya sunan kişi veya kişilerin, bu bilgileri temin etmeye veya talep edilen bilgilerle ilgili açıklamalar sunmaya yetkin olduğunun ispatı olarak uygun , yeterli tecrübeye veya bir mesleki veya akademik niteliğe sahip olmasını şart koşabilir.

- Ekolojik Etki Değerlendirmesi Sürecinin Yürütülmesi
5. (1) İlk Ekolojik Etki Değerlendirme (Tarama) ve tam Ekolojik Etki Değerlendirme süreçleri, Daire bünyesindeki Doğal Hayat Şube Amirliği tarafından gerçekleştirilir.
- (2) Daire, bir planın, projenin veya faaliyetin etkisini veya etkisinin önem derecesini belirlemek amacıyla, türlerin ve habitatların ekolojisiyle, gerekli veri veya bilgi türüyle veya gerekli olan ayrıntı düzeyiyle ilgili olarak diğer ilgili makam veya kurumlarda görev yapan tecrübeli personel ile istişarede bulunabilir.
- (3) Değerlendirme, asgari olarak bu Tüzüğe bağlı Ek 1'inde yer alan Değerlendirmede Kontrol Kriterleri Listesinde belirtilen hususlarabağlı kalmamaktadır.
- Ekolojik Etki Değerlendirmesi Esasları
6. (1) Plan, proje veya faaliyetin ÖÇKB'ne etkilerine dair değerlendirmeler aşağıdaki esaslar dikkate alınarak gerçekleştirilir:
- (A) Plan, proje veya faaliyetin ÖÇKB üzerindeki genel ekolojik etkisi,
- (B) Plan, proje veya faaliyetin, ÖÇKB'nin önemli ekolojik özellikleri üzerindeki etkisi,
- (C) Plan, proje veya faaliyetin, bölgeye ait yönetim planı içerisinde belirtilen hedeflere dayalı olarak ÖÇKB ile ilgili koruma hedefleri üzerindeki etkisi,
- (Ç) Plan, proje veya faaliyetin, bölgede mevcut veya önerilen diğer plan, proje veya faaliyetler ile birleştirilmiş toplam bileşik etkisi
- (D) Plan, proje veya faaliyetin, tüm bölgenin ekolojik bütünlüğü üzerindeki etkisi,
- (E) Plan, proje veya faaliyetin, ÖÇKB'nin uzun vadeli koruma durumu üzerindeki etkisi,
- (2) Tüm değerlendirmeler sağlam, sağlıklı, güvenilir ve bilimsel verilere göre yapılır.
- İlk Ekolojik Etki Değerlendirmesi Süreci (Tarama)
7. (1) Bir ÖÇKB dahilindeki tüm plan, proje veya faaliyetler, Daire tarafından yapılacak İlk Ekolojik Etki Değerlendirmesine tabidir.
- (2) İlgili tüm izin ve onay makamları ilk değerlendirme sürecini gerçekleştirilmesi amacı ile Daire'ye, izin için başvuruda bulunan proje ve plan veya faaliyet sahipleri taleplerin birer suretiyle birlikte başvurularını yazılı olarak gönderecektir.
- (3) Daire bu Tüzüğün 6'ncı maddesinde yer alan değerlendirme esasları ve bu Tüzüğe bağlı Ek I 'de belirtilen hususlar çerçevesinde ilk Ekolojik Etki Değerlendirmesini gerçekleştirir.
- (4) Eğer plan, proje veya faaliyet, tamamen yönetim planı

çerçevesinde ise ÖÇKB kapsamındaki alan veya bölge ile ilgili, Daire olumlu görüş bildirebilir.

- (5) Mevcut bilimsel bilgiler çerçevesinde plan, proje veya faaliyetin ÖÇKB'nin bütünlüğü üzerinde önemli olumsuz bir etkisinin olmayacağı açık olduğunda, Daire olumlu görüş bildirir.
- (6) Mevcut bilimsel bilgilere ve kanıtlara dayalı olarak planın, projenin veya faaliyetin sonucunda önemli olumsuz bir etkinin meydana geleceği net ise, Daire bu aşamada olumsuz görüş bildirir.
- (7) Mevcut bilimsel bilgiler plan, proje veya faaliyetin neden olduğu önemli olumsuz bir etkinin meydana gelmeyeceğinden emin olmaya yeterli değilse, Daire bu aşamada olumlu görüş bildiremez.
- (8) Bir karar almak için mevcut bilgilerin yeterli olmadığı durumlarda Daire; plan, proje veya faaliyet sahibi ile irtibata geçerek bir karar almadan önce ek bilgilere ihtiyaç olduğunu bildirir.
- (9) Daire'nin plan, proje veya faaliyet sahibinden ek bilgi talep ettiği durumlarda, herhangi bir değerlendirme kararının henüz alınmadığına ve ek bilginin talep edildiğine dair Daire ilgili izin makamını bilgilendirir.
- (10) Ek bilginin talep edildiği durumlarda ilk EED sürecinin tamamlanmış olduğu ve plan ,proje veya faaliyetin tam EED sürecinde değerlendirilmesine girmiş olduğu kabul edilir.
- (11) Daire, plan, proje veya faaliyet sahibine başvuru üzerinde karar almadan önce bu Tüzüğe bağlı Ek I'de belirtilen hususlar çerçevesinde değerlendirme yapılabilmesi için hangi ek bilgilere ihtiyaç olduğuna dair yazılı bildiriye bulunur.
- (12) Daire, tam bir değerlendirme süreci için gerekli olan ek bilgilere yönelik olarak bu Tüzüğün Ek I çerçevesinde öngörülen ayrıntı türünü ve düzeyini ve uygun olan yerde bu bilgilerin hangi metodoloji ile temin edilmesi gerektiğini talep eder.

İlk Ekolojik
Etki
Değerlendirme
Süreci
Çerçevesinde
Verilebilecek
Kararlar

8.

Daire, ilgili izin makamı tarafından, bir ilk EED yapılması yönündeki talebin kendisine ulaşmasını takip eden otuz gün içerisinde aşağıda belirtilen şekillerde cevap verebilir;

- (1) (a) Olumlu görüş bildirir; veya
- (2) (b) Olumsuz görüş bildirir; veya
- (3) (c) Plan, proje veya faaliyet sahibine tam EED sürecinin gerekli olduğunu bildirir. Plan, proje veya faaliyet sahibinden tam EED yapılması için ek bilgi talebinde bulunur ve ilgili izin makamını bu çerçevede bilgilendirir.

- Ek Bilgi Taleplerine Geri Dönüş yapılmasına Esas Olan Süreler
9. Daire'nin ilk Ekolojik Etki Değerlendirmesi süreci zarfında olumlu Ekolojik Etki Değerlendirmesi görüşü bildiremediği ve plan, proje veya faaliyet sahibinden ek bilgi talep ettiği durumlarda aşağıda belirtilen sürelerle uyulması zorunludur:
- (1) Plan, proje veya faaliyet sahibi, Daire tarafından talepte bulunulan ek bilgileri ,ek bilgileri talep yazısının, plan, proje veya faaliyet sahibine tebliğ tarihinden itibaren en geç altmış gün içerisinde Daire'ye sunmak zorundadır
 - (2) (b) Daire tarafından talep edilen bilgilerin yılın veya mevsimin belli bir zamanında ayrıntılı bir inceleme veya araştırmanın yapılmasını gerektirdiği durumlarda,Daire, talep edilen bilgi veya verilerin temin edilmesi için altmış günden daha uzun süre verebilir.
- Tam Ekolojik Etki Değerlendirmesi Süreci
10. (1) Bir plan, proje veya faaliyetin korunan alan üzerinde önemli bir olumsuz etkisi olup olmayacağını İlk Ekolojik Etki Değerlendirme sürecinde değerlendirmenin mümkün olmadığı durumlarda,Daire "Tam Ekolojik Etki Değerlendirmesi" süreci gerçekleştirir.
- (2) Tam EED süreci, Dairenin bünyesindeki Doğal Hayat Şube'sitarafından gerçekleştirilir.
 - (3) Tam EED süreci bu Tüzük içerisinde belirtilen esaslar dikkate alınarak gerçekleştirilir.Tam Ekolojik Etki Değerlendirmesi, sağlam, güvenilir, bilimsel bilgiler ve ilgili bölge üzerinde yapılmış ekolojik değerlendirmeler temel alınarak yapılır.
 - (4) İlgili bölge üzerinde önemli bir olumsuz etkinin söz konusu olmayacağına dair yeterli nitelik ve nicelikte bilgi varsa olumlu görüş bildirilebilir.
 - (5) Tam Ekolojik Etki Değerlendirmesi ve ilgili karar Doğal Hayat Şube'si tarafından hazırlanır ve Daire Müdürlüğü tarafından ilgili izin makamına gönderilir.
 - (6) Ekolojik Etki Değerlendirme ile ilgili verilmiş karar, tüm taraflar ve ilgili daireler üzerinde bağlayıcıdır. Yeni bilimsel kanıtlar gündeme gelmedikçe ve ek bir EED süreci gerçekleştirilmedikçe bu karar değiştirilemez.
- Kamuoyuna Danışma Esasları
11. (1) Tam EED sürecinde Daire'nin olumlu görüş vermeye yakın olduğu durumlarda karar almadan önce, plan proje veya faaliyet sahibi plan proje veya faaliyetin ayrıntılarını yazılı olarak tam Ekolojik Etki Değerlendirmesi gerekli görüldüğü durumlarda Daire'nin onaylayacağı iki farklı tarihte , şekilde iki farklı yerel gazetede , iki yayımlar.Kamuoyunun görüşünü alabilmek için en az ondört iş günü süre tanınır.Ondört gün süre içerisinde kamuoyu görüşlerini Daireye yazılı olarak bildirir. Tam Ekolojik Etki Değerlendirmesi kararını vermeden önce Daire kamuoyunun ve ilgili tarafların görüşlerini dikkate alır.
- (2) Kamuoyu ve/veya ilgili taraflar herhangi bir şekilde yazılı

görüş sunabilir. Ancak sadece ilgili bölgenin ekolojisinin bilimsel olarak anlaşılmasına veya plan, proje veya faaliyetin ilgili bölgenin ekolojisi üzerindeki potansiyel etkisine dair katkı yapabilecek nitelikteki bilgiler değerlendirme aşamasında dikkate alınır.

- Tüm Bilgilerin Temin Edilmiş Olduğu Durumlarda Tam EED Yapılmasına Esas Olan Süreler
12. Daire İlk Ekolojik Etki Değerlendirme (Tarama) süreci sonrası veya Tam EED süreci sonrası olumsuz görüş bildireceği durumlarda kamuoyuna danışma yapılmaz. Gerekli olan tüm bilgilerin, incelemelerin veya verilerin alınması dahil olmak üzere Daire'nin sağlıklı ve nitelikli bir karar verebilmesi için aşağıda belirtilen süreler geçerli olur;
- (1) Plan, proje veya faaliyet sahibinden talep edilmiş tüm ek bilgiler dahil olmak üzere, karara dayanak teşkil edecek yeterli bilgilerin Daireye ulaşmasını takip eden otuz iş günü içerisinde değerlendirme yaparak Daire, olumlu veya olumsuz kararını verir ve kararını ilgili izin makamına yazılı olarak bildirir.
- (2) Kararın olumlu görüş verme yönünde olduğu durumlarda ek ve yeterli bilgileri aldıktan sonra yedi gün içerisinde plan veya faaliyetin ayrıntılarını yayımlanarak, ilgili tarafların ve kamuoyunun açık şekilde görüşlerini alır.
- (3) Danışma davetinde bulunulmasını takip eden ondört gün içerisinde kamuoyundan herhangi bir görüş gelmezse, Daire olumlu kararı ilgili taraflara bildirir.
- (4) Kamuoyu ile istişare yapılmasının neticesi olarak ek bilgi veya görüşlerin gelmesi durumunda, Daire otuz gün içerisinde bu bilgi ve görüşleri dikkate alarak değerlendirmeyi yapar ve kararını ilgili izin makamına yazılı olarak bildirir .
- Sürelere Uyulmaması Durumunda Uygulanan Kurallar
13. Bu Tüzüğün 12'inci Maddesinde öngörülen sürelere uyulmaması durumunda aşağıdaki kurallar uygulanır
- (1) Talep edilen ek bilgilerin temin edilmesinin zor olduğunda plan, proje veya faaliyet sahibi bu bilgiler için ek süre talep edebilir.
- (2) Plan, proje veya faaliyet sahibinin yazılı olarak ek süre talep etmesi ve Daire'nin de ek süre verilmesinin uygun bulması halinde plan, proje veya faaliyet sahibinin bilgilerin toplanması ve temini için başvuru tarihinden itibaren en fazla altmış iş gününü geçmeyecek şekilde süre verilir. Süre, başvuru sahibine yazılı olarak tebliğ edilir.

- (3) Plan, proje veya faaliyet sahibi yukarıdaki (2)'nci fıkraya göre Daire tarafından verilen sürede ek bilgilerin temin edemediği ve Daire'ye yazılı olarak verilmediği durumda başvurunun geri çekildiği kabul edilerek Ekolojik Etki Değerlendirmesi kararı olarak plan, proje veya faaliyet sahibine olumsuz görüş bildirilir.
- Diğer Değerlendirme Süreçleriyle Bağlantılar 18/2012
14. Bir plan, proje veya faaliyetin Çevre Yasası'nın 49'uncu Maddesi kuralları kapsamında Çevresel Etki Değerlendirmesine tabi tutulması gerekli olduğunda, Ekolojik Etki Değerlendirmesi ,araştırma ve bilgi toplama süreçleri eş zamanlı veya aşağıdaki kurallar çerçevesinde paralel şekilde yürütülür.
- (1) Herhangi bir ÇED raporuna veya görüşüne ilave olarak Çevre Koruma Dairesi bu Tüzük kapsamındaki kurullara uygun olarak EED Kararını ilgili izin makamına yazılı olarak bildirir.
- (2) EED kararına dayanarak teşkil eden yeterli bilimsel bilgi mevcut olduğunda, bu karar, ilgili ÇED sürecinin tamamlanmış olup olmadığına bakılmaksızın bağımsız olarak verilebilir.
- Asılsız veya Yanlış Bilgi Verme Durumunda İşleyecek Prosedür
15. (1) Bir plan, proje veya diğer faaliyeti öne süren kişinin EED sürecinin amacı çerçevesinde yapılmış olan bir başvuru ile ilgili olarak kasıtlı şekilde asılsız veya yanlış bilgi vermesi durumunda söz konusu başvuru dikkate alınmaz ve başvuru ile ilgili olumsuz görüş bildirilir.
- (2) Plan, proje veya faaliyet başvurusunda bulunan kişi veya kurum,ek bilgi talebine cevaben dayanak olarak kasıtlı şekilde asılsız veya kasten yanlış bilgi sunduğunda, söz konusu başvuru dikkate alınmaz ve başvuru ile ilgili olumsuz görüş bildirir.
- Değerlendirme Sonucunda Bildirilen Kararın Etkisi
16. (1) Değerlendirme sonucunda olumlu Ekolojik Etki Değerlendirmesi kararı alınan,plan, proje veya faaliyet için söz konusu kararın Daire tarafından kayda geçirilmesini takip eden üç yıl için karar geçerli olur.
- (2) Olumlu karar verilmesi tarihi itibarıyleitibariyle üç yıllık süre içerisinde başlatılmayan plan, proje veya faaliyet için yeni bir değerlendirme başvurusunun yapılması zorunludur.
- 3) Plan, proje veya faaliyet için yeni bir değerlendirme yapılmadıkça ve yeni bir olumlu karar verilmedikçe, izin üç yıllık süre sonunda sona erer.
- Yürütme Yetkisi 17. Bu Tüzük, Çevre Koruma Dairesi'nin bağlı bulunduğu Bakanlık tarafından yürütülür.
- Yürürlüğe Giriş 18. Bu Tüzük, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

Değerlendirmede Kontrol Kriterleri Listesi

Öngörülen plan, proje veya faaliyetin etkisi, ÖÇKB'nin aşağıda belirtilen özellikleriyle ilişkili olarak değerlendirilir

- (a) İlgili alanın hangi kriterlere göre ÖÇKB olarak tayin edildiği,
- (b) ÖÇKB'ye yönelik yönetim planı içerisinde tanımlanmış koruma ve kullanım alanları,
- (c) Yönetim planında belirtilen bölge önem endeksi ,
- (d) ÖÇKB içerisinde veya ÖÇKB'nin plan, proje veya diğer faaliyet tarafından etkilenen kısmı içerisinde mevcut endemik türlerin sayısı,
- (e) ÖÇKB içerisinde veya ÖÇKB'nin plan, proje veya diğer faaliyet tarafından etkilenen kısmı içerisindeki endemik türlerin korunması durumu,
- (f) Plan, proje veya faaliyetin, ÖÇKB içerisindeki veya ÖÇKB'nin bu plan, proje veya faaliyet tarafından etkilenen kısmı içerisindeki endemik türler üzerindeki potansiyel etkisi,
- (g) ÖÇKB içerisinde veya ÖÇKB'nin plan, proje veya faaliyet tarafından etkilenen kısmı içerisinde mevcut olan önemli habitat tipleri,
- (h) ÖÇKB içerisinde veya ÖÇKB'nin plan, proje veya faaliyet tarafından etkilenen kısmı içerisindeki önemli habitat tiplerinin korunması durumu,
- (i) Plan, proje veya faaliyetin, ÖÇKB içerisindeki ya da ÖÇKB'nin bu plan, proje veya faaliyet tarafından etkilenen kısmı içerisindeki önemli habitat tipleri üzerindeki potansiyel etkisi
- (j) ÖÇKB içerisinde veya ÖÇKB'nin plan, proje veya faaliyet tarafından etkilenen kısmı içerisinde mevcut önemli flora ve fauna türleri,
- (k) ÖÇKB içerisinde veya ÖÇKB'nin plan, proje veya faaliyet tarafından etkilenen kısmı içerisinde mevcut önemli flora ve fauna türlerinin korunması durumu,
- (l) Plan, proje veya faaliyetin, ÖÇKB içerisindeki ya da ÖÇKB'nin bu plan, proje veya faaliyet tarafından etkilenen kısmı içerisindeki önemli flora ve fauna tipleri üzerindeki potansiyel etkisi,
- (m) ÖÇKB içerisinde veya ÖÇKB'nin plan, proje veya faaliyet tarafından etkilenen kısmı içerisinde mevcut flora ve fauna türlerinin korunması durumunun eğilimleri,
- (n) Plan, proje veya faaliyetin, ÖÇKB'nin veya ÖÇKB'nin bu plan, proje veya faaliyet tarafından etkilenen kısmının ekolojisi üzerindeki birikmiş veya birikecek olan etkisi,
- (o) Plan, proje veya faaliyetin Artan yol trafiği, ziyaretçi sayısı vb. gibi ilişkili faktörlerin ÖÇKB üzerindeki veya ÖÇKB'nin plan, proje veya faaliyet tarafından etkilenen kısmı üzerindeki etkisi,